

Albert Kotowski

Ksiądz Mieczysław Skonieczny (24.11.1882-1.04.1969)

Ksiądz Mieczysław Skonieczny urodził się 24 listopada 1882 r. w Bronisławiu k. Strzelna z ojca Tomasza i matki Marianny z Soltysiaków. Po ukończeniu słynnego gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu podjął studia teologiczne w Seminarium Duchownym w Poznaniu i Gnieźnie. Święcenia kapłańskie otrzymał w dniu 9 lutego 1908 r. z rąk ks. biskupa Edwarda Likowskiego. Po krótkim okresie pracy duszpasterskiej w Bługowie koło Łobżenicy przeniesiony został do Jedlca pod Pleszewem, gdzie pozostawał jako wikariusz przez osiem miesięcy. W końcu 1908 r. podjął obowiązki wikariusza w kościele parafialnym w Pakości, skąd po kilku miesiącach, 1 lipca 1909 r., przeniesiony został przez władzę duchowną do kościoła św. Trójcy w Gnieźnie. W parafii tej pozostawał przez następnych osiem lat, pracując jako wikariusz i mansonarz.

Ten okres w biografii księdza Skoniecznego jest bardzo ubogi w informacje, niewiele więc wiadomo o jego poczynaniach w Gnieźnie. Wówczas ujawnił się jednak pewien charakterystyczny szczegół: w 1916 r. wydrukowano „Przewodnik po Gnieźnie” oraz broszurkę zawierającą opis kościoła św. Trójcy w Gnieźnie, których autorem był ks. Skonieczny. Opracowania te były wynikiem zarówno zainteresowań historycznych jak i prób publicystycznych ich autora.

W dniu 1 stycznia 1917 r. ks. Skonieczny objął samodzielną placówkę duszpasterską, otrzymując dekret na proboszcza parafii w Baszkowie pod Krotoszynem. Tutaj ujawnił w pełni posiadane talenty organizatorskie, zainteresowanie dla pracy społecznej i charytatywnej oraz gorący patriotyzm. W ciągu kilku lat działalności w Baszkowie dokonał remontu i upiększenia kościoła parafialnego, zagospodarował zaniedbany teren kościelny, wybudował nową plebanię i budynek gospodarczy. W pracy duszpasterskiej zwracał szczególną uwagę na organizację życia parafialnego w stowarzyszeniach i bractwach kościelnych. Założył m.in. Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej (męskie i żeńskie) oraz Katolickie Towarzystwo Robotników.

Wśród tych rozlicznych zajęć poczesne miejsce znalazła także działalność patriotyczna w okresie odbudowy odrodzonej państwowości polskiej po zakończeniu pierwszej wojny światowej. Po powstaniu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu ks. Skonieczny nawiązał kontakt z jej przedstawicielami, następnie stanął na czele Rady Ludowej w Baszkowie i jako jej przewodniczący został członkiem Powiatowej Rady Ludowej w Krotoszynie. Jako delegat tejże Rady uczestniczył w obradach Sejmu Dzielnicowego w Poznaniu. Po wybuchu powstania wielkopolskiego opuścił czasowo probostwo w Baszkowie, podejmując

posługę kapłańską w szeregach powstańczych jako kapelan. Za udział w walkach pod Zdunami otrzymał jedno z pierwszych odznaczeń powstańczych.

Po zakończeniu powstania ks. Skonieczny powrócił do parafii baszkowskiej, poświęcając się dalszej pracy duszpasterskiej, nadal też aktywnie uczestniczył w działalności miejscowej Rady Ludowej. Wyrazem jego powiązań z władzami naczelnymi był udział w organizacji plebiscytu na Śląsku.

W dniu 1 października 1925 r. ks. Skonieczny objął probostwo parafii św. Trójcy w Bydgoszczy. Zarząd tej parafii, erygowanej w kwietniu 1924 r., nie był sprawą łatwą, wymagał bowiem obok doświadczenia w pracy duszpasterskiej także zdolności organizatorskich. Wybór ks. Mieczysława Skoniecznego na to odpowiedzialne stanowisko uzasadnił wówczas biskup sufragan gnieźnieński, ks. Laubitz, w liście skierowanym do prezydenta miasta Bydgoszczy, następująco: „Ks. Skonieczny, będący w pełni sił, jest kapłanem o wysokiej kulturze duchowej, o wyrobionym doświadczeniu życiowym i duszpasterskim, uzdolniony kaznodzieja, łatwy w obejściu, a przy tym pełen taktu i równowagi. Jako takiego go poznałem, a nie wątpię, że przymiotów tych tak cennych na stosunki bydgoskie nie zatraci, ale je spotęguje”.

Od początku swojej pracy duszpasterskiej w parafii św. Trójcy ujawnił ks. Skonieczny wszystkie talenty i zalety charakteru. W pierwszym rzędzie przeprowadził prace wykończeniowe w nowo zbudowanej świątyni, zlecając artyście malarzowi Leonowi Drapiewskiemu wykonanie polichromii kościoła. Z inicjatywy nowego proboszcza powiększono znacznie teren kościelny, zakupując przyległe nieruchomości, odkupiono dom piętrowy z przeznaczeniem na wikariat, pozyskano także halę fabryczną, w której po przeprowadzeniu prac adaptacyjnych urządzono ognisko parafialne. W wydzierżawionym domu przy ul. Miedza urządzono Dom Katolicki dla stowarzyszeń i bractw parafialnych. Niezrealizowanym zamierzeniem ks. Skoniecznego w okresie międzywojennym pozostała natomiast budowa dużego dwupiętrowego Domu Katolickiego na terenie przylegającym do kościoła; realizacji tej inwestycji przeszkodził przede wszystkim światowy kryzys gospodarczy początku lat trzydziestych, który Bydgoszcz odczuła szczególnie dotkliwie. Pomyślnie zrealizowano natomiast wieloletnie zabiegi wokół budowy własnego cmentarza parafialnego: w latach 1932-1933 zbudowany on został na terenie dawnych pól ułańskich (obecnie dzielnica Błonie).

W okresie międzywojennym nastąpiło niezwykle ożywienie życia parafialnego, spowodowane głównie faktem odzyskania niepodległości po stukilkudziesięciu latach niewoli oraz możliwością nieskrępowanego zarządzania państwowymi i nadzorem policyjnym działania towarzystw i bractw kościelnych. Ks. Skonieczny wniósł wielki wkład w powstanie i ożywioną działalność tych stowarzyszeń parafialnych i bractw, a wielu z nich przewodniczył lub patronował.

Już w kilka tygodni po objęciu parafii św. Trójcy w Bydgoszczy przez ks. Skoniecznego nastąpiło kanoniczne zaprowadzenie Kongregacji III Zakonu św. Franciszka. Parafialnym dyrektorem III Zakonu został mianowany ks. Skonieczny, przyczyniając się w następnych latach do znacznego rozkwitu bractwa, które objęło swoim działaniem wszystkie parafie bydgoskie. Wiele inwencji i wysiłku włożył ks. Skonieczny w organizację Akcji Katolickiej oraz Papieskiego Dzieła Rozkrzewienia Wiary. Dużo uwagi poświęcał pracy z dziećmi i młodzieżą, zakładając Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej „Gwiazda” i Stowarzyszenie Młodych Polek „Promyk”; od 1927 r. z jego inicjatywy organizowano corocznie kolonie letnie dla dzieci i młodzieży w Jastrzębiu, na których jednorazowo wypoczywało

kilkadziesięcioro dzieci z ubogich rodzin ze wszystkich bydgoskich parafii. W latach trzydziestych wydawał „Tygodnik Kościelny parafii św. Trójcy” oraz doroczne Kalendarze Duszpasterskie, które sam redagował.

Rozkwit życia parafialnego i religijnego został przerwany wybuchem drugiej wojny światowej. Po zajęciu Bydgoszczy przez wojska niemieckie, w kościele św. Trójcy wznowione zostały nabożeństwa, ale życie parafialne zostało skrzepowane wieloma ograniczeniami władz okupacyjnych, zwłaszcza zaś zakazem działalności zrzeszeń i bractw kościelnych oraz używania języka polskiego w liturgii i w sprawowaniu sakramentów. Ówczesni mieszkańcy parafii św. Trójcy podkreślali w relacjach powojennych, że ks. Skonieczny organizował akcję pomocy charytatywnej dla uwięzionych parafian oraz pomoc żywnościową dla więźniów obozów koncentracyjnych i jeńców oflagów. Powstrzymywał się przez cały okres okupacji od głoszenia kazań wobec zakazu okupanta używania języka polskiego w kościele. Wbrew jednak temu zakazowi słuchał spowiedzi świętej, przeważnie w języku polskim.

Po zakończeniu wojny pozostawał ks. Skonieczny proboszczem parafii św. Trójcy aż do momentu przejścia na emeryturę w dniu 31 sierpnia 1968 r. W okresie tym dbał zarówno o utrzymanie świątyni i budynków parafialnych, dokonując remontów i uzupełnień w wystroju wnętrza, jak i o rozwój życia parafialnego i religijnego. Działalność ta odbywała się w zmienionych i trudnych warunkach reżimu komunistycznego, do których potrafił jednak dostosować swoje postępowanie i metody działania. Po rozwiązaniu przez władze bractw i stowarzyszeń kościelnych szczególną troskliwością otaczał czcicieli Żywego Różańca i św. Franciszka, organizując nabożeństwa, które na stałe weszły do tradycji parafialnej. Po likwidacji nauki religii w szkołach parafia przejęła katechezę dzieci i młodzieży, a ks. Skonieczny wykazał szczególną zapobiegliwość wokół zorganizowania katechizacji oraz zapewnienia odpowiednich pomieszczeń na salki katechetyczne i ich wyposażenie. W 1952 r. w uznaniu zasług dla Kościoła i parafii ks. Skonieczny został przez papieża Piusa XII mianowany Prałatem Domowym Jego Świątobliwości.

W parafii św. Trójcy w Bydgoszczy pracował ks. Skonieczny przez 43 lata; pozostawił trwałe ślady, nie tylko materialny, w postaci dokonanych inwestycji, ale przede wszystkim w tradycji parafialnej, wprowadzając wiele nowych elementów życia religijnego, pielęgnowanych po dzień dzisiejszy: szczególny kult Matki Bożej Częstochowskiej, a także czterdziestogodzinne nabożeństwa, nabożeństwa różańcowe, uroczyste obchody niektórych świąt kościelnych, zwłaszcza maryjnych. Zmarł w dniu 1 kwietnia 1969 r. w parafii, której poświęcił większą część swego życia kapłańskiego.

Prymas Tysiąclecia – ks. kardynał Stefan Wyszyński – w protokole z wizytacji kano-

nicznej, przeprowadzonej w maju 1969 r., tak scharakteryzował postać ks. Skoniecznego: „W parafii tej pracował przez długie lata, wychowując całe szeregi kleryków i nadając styl pracy jeszcze liczniejszym szeregom młodych wikariuszy, kapłan – śp. prałat Mieczysław Skonieczny – który kulturą osobistego życia, świeżością poglądów, zmysłem organizacyjnym i apostołską gorliwością zapisał się nie tylko w pamięci parafian, którzy tak się do niego przywiązali i go ukochali, ale także w pamięci wszystkich tych, którzy się z nim spotkali, zwłaszcza kapłanów, że pozostawił w nich trwałe ślady jako kapłan wielkiego formatu, któremu Bóg nie szczędził łask, dając długi, pełen energii i czynu żywot, by w ten sposób zapisać się w historii tej parafii i w historii Archidiecezji jako świetlana postać kapłana, który ukochał sprawy Boże i sprawy Ojczyzny całym swoim wielkim sercem”.